

Både georgier och sydossetier har bara spillror kvar av sina hem efter konflikten.

Kvinnor driver på för fred i Kaukasus

Mer än tre månader efter konflikten väntar 20 000 georgier fortfarande på att få återvända till sina hem i Sydossetien och på båda sidor kommer människor tillbaka till spillror och förstörelse, skriver Amnesty i en ny rapport. Att försörjning ändå kan vara möjlig framgick på ett möte i Stockholm i förra veckan.

– Vi lyckas med det som våra ledare inte lyckas med – att föra en dialog, menar Lira Tskhovrebova som är ordförande i Association for South Ossetian Women for Democracy and Human Rights.

Tillsammans med Manana Mebuke från Wives of Invalids and Lost Warriors of Georgia var hon i förra veckan i Sverige på inbjudan av Kvinna till kvinna för att tala om fredsarbete och situationen i södra Kaukasus.

Samma dag som den väpnade konflikten bröt ut skulle Tskhovrebova och Mebuke ha haft ett möte i Georgiens huvudstad Tbilisi inom ramen för den fredsklubb som de tillsammans med ett hundratal andra kvinnor bildat med stöd från Kvinna till kvinna. Syftet med mötet var att visa att det går att träffas över konfliktgränserna och ta fram strategier för en fredlig utveckling, men striderna kom emellan.

I DEN NYLIGEN släppta rapporten *Civilians in the line of fire: The Georgia-Russia conflict* beskriver Amnesty hur kriget drabbade långt fler civila än soldater när byar och bostadsområden besköttes och bom-

bades i början av augusti. Bomber som inte detonerats blir ett långvarigt hot mot civila även efter konflikten och Amnesty har fått uppgifter om att plundring, skottlossning, explosioner och kidnappningar fortfarande förekommer.

– Längs den gräns som i praktiken löper mellan Sydossetien och resten av Georgien har ett ingenmansland skapats – där människor

“Våra folk måste återvinna ett ömsesidigt förtroende eftersom ingen av oss har någon annanstans att ta vägen.”

rör sig under stora risker, säger Nicola Duckworth som är chef för Amnestys Europa- och Asienavdelning, på organisationens hemsida.

AMNESTY KONSTATERAR att det finns starka bevis för att allvarliga brott mot mänskliga rättigheter har begåtts av alla inblandade parter och både Ryssland och Georgien anklagar dessutom varandra för krigsbrott. Men medan de officiella fredssamtalen bröt samman i oktober för att de båda länderna inte kunde enas kring huruvida Sydossetien och Abchazien skulle delta, lyckades 20 kvinnoorganisationer från hela regionen gå samman kring ett upprop för ökad

säkerhet. Där understryks bland annat betydelsen av kvinnors deltagande i fredsprocessen.

Samtalen mellan Ryssland och Georgien återupptogs i mitten av november och kvinnoorganisationerna har nu fått en bekräftelse på att deras upprop har mottagits.

– Våra folk måste återvinna ett ömsesidigt förtroende eftersom ingen av oss har någon annanstans att ta vägen, menar Manana Mebuke och poängterar att många georgier och osseter länge levt nära varandra som familjemedlemmar och grannar.

HON OCH Lira Tskhovrebova är överens om att kvinnor på båda sidor drabbades särskilt hårt under den väpnade konflikten, även om våld mot kvinnor som grupp inte – som i många andra sammanhang – användes som ett specifikt vapen i striderna. De framhåller båda två den djupa respekt de har för varandra, även om Lira Tskhovrebova är betydligt mer pessimistisk inför framtida fredssamtal.

– Vi behöver tid att läka sårerna och innan det som hänt utreds både rättsligt och politiskt tror jag faktiskt det är svårt med dialog på officiell nivå.

Hon är förvånad inför omvärldens reaktioner på konflikten och menar att inte ett öre av de utländska biståndspengarna kommit Sydossetien till del.

– På grund av världssamfundets tystnad har vi kastats i armarna på Ryssland, säger Lira Tskhovrebova.

KRISTINA LINDQUIST

kristina.lindquist@arbetaren.se